

SPORAZUM

O ZRAČNOM PROMETU IZMEĐU VIJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE I SAVEZNE VLADE SAVEZNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine i Savezna vlada Savezne Republike Jugoslavije
(u daljem tekstu: ugovorne stranke);

Budući da su potpisnice Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu
otvorene za potpisivanje u Čikagu 7. prosinca 1944. godine;

U želji da zaključe Sporazum radi uspostavljanja i obavljanja zračnog prometa
između svojih odnosnih teritorija i dalje,

Dogovorile su se o sljedećem:

Članak 1.

DEFINICIJE

Za potrebe ovog sporazuma, ako drugačije nije utvrđeno:

- 1) izraz **"nadležna tijela za zračni promet"** označava, za Saveznu Republiku Jugoslaviju - Savezno ministarstvo saobraćaja i telekomunikacija, a za Bosnu i Hercegovinu - Vijeće ministara - Odjel za civilno zrakoplovstvo (u daljem tekstu BH DCA) ili zrakoplovne vlasti entiteta - za Federaciju Bosne i Hercegovine - Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, Direkcija za civilno zrakoplovstvo/avijacija (u daljem tekstu FED CAD) a za Republiku Srpsku - Ministarstvo saobraćaja i veza - Republička direkcija za civilnu zračnu plovību (u daljem tekstu RS CAD);

- 2) izraz "**Konvencija**" označava Konvenciju o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu otvorenu za potpisivanje u Čikagu 7. prosinca 1944. godine, kao i svaki Aneks ili svaku njegovu izmjenu i dopunu, usvojenu prema članku 90. Konvencije, ako su te izmjene i dopune na snazi za ugovorne stranke i svaka izmjena i dopuna Konvencije prema članku 94, ako su obje ugovorne stranke potvrdile te izmjene i dopune;
- 3) izraz "**Sporazum**" označava, ovaj sporazum, Aneks priložen uz Sporazum koji čini njegov sastavni dio i svaki Protokol kojim se mijenja ovaj sporazum ili Aneks;
- 4) izraz "**određeni prijevoznik u zračnom prometu**" označava prijevoznika koji je određen i ovlašten prema odredbama članka 3. ovog sporazuma;
- 5) izraz "**ugovoreni promet**" označava zračni promet na linijama određenim u Aneksu ovog sporazuma radi prijevoza putnika, robe i pošte, odvojeno ili u kombinacijama;
- 6) izraz "**kapacitet**", u odnosu na zrakoplov, označava, plaćeni teret tog zrakoplova koji se prijevozi na jednoj liniji ili dijelu linije, a izraz "kapacitet", u odnosu na ugovoreni promet, označava kapacitet zrakoplova koji se koristi u tom prometu, pomnožen frekvencijom obavljanja prometa tog zrakoplova u određenom razdoblju, na jednoj liniji, ili dijelu linije;
- 7) izraz "**teritorij**" u odnosu na državu, ima značenje iz članka 2. Konvencije;
- 8) izrazi "**zračni promet**", "**međunarodni zračni promet**", "**prijevoznik u zračnom prometu**" i "**zaustavljanje u nekomercijalne svrhe**" imaju značenja koja su određena člankom 96. Konvencije;
- 9) izraz "**tarifa**" označava cijenu koja se plaća za prijevoz putnika, prtljaga i robe i uvjete prema kojima se te cijene primjenjuju, uključujući i cijene i uvjete za agencijske i druge pomoćne usluge koje obavlja prijevoznik u svezi sa zračnim prometom, izuzimajući naknadu i uvjete za prijevoz pošte;
- 10) izraz "**naknade korisnika**" označava, shodno članku 10. ovog sporazuma, naknade koje se naplaćuju od prijevoznika u zračnom prometu za korištenje zračnih luka, njenih postrojenja, tehničkih i drugih sredstava i usluga, kao i naknade za korištenje sredstava za zračnu plovidbu, sredstava veza i usluga.

Nazivi članaka ovog sporazuma ni na koji način ne ograničavaju, niti proširuju značenja bilo koje odredbe ovog sporazuma.

Članak 2. DAVANJE PRAVA

Jedna ugovorna stranka daje drugoj ugovornoj stranci prava utvrđena ovim sporazumom radi obavljanja redovitog međunarodnog zračnog prometa od strane određenog prijevoznika u zračnom prometu druge ugovorne stranke, i to:

- 1) da leti bez slijetanja preko teritorija države druge ugovorne stranke;
 - 2) da slijeće na teritorij države druge ugovorne stranke u nekomercijalne svrhe;
 - 3) da slijeće na teritorij države druge ugovorne stranke u mjestima utvrđenim
- Aneksom ovog sporazuma, radi ukrcavanja odnosno iskrcavanja putnika, robe i pošte u međunarodnom prometu, odvojeno ili u kombinacijama.

Odredbe stavka 1. ovog članka ne daju pravo određenom prijevozniku u zračnom prometu jedne ili druge ugovorne stranke da ukrcava putnike, robu i poštu koji se prevoze uz nadoknadu, između mjesta na teritoriju države druge ugovorne stranke.

Članak 3. ODREĐIVANJE PRIJEVOZNIKA I IZDAVANJE DOZVOLA

Svaka ugovorna stranka ima pravo da odredi prijevoznike u zračnom prometu za obavljanje ugovorenog prometa na određenim linijama i da o tome obavijesti pisanim putem drugu ugovornu stranku, kao i da pisanim putem povuče ili izmijeni tu obavjest.

Po primitku te obavjesti, nadležna tijela druge ugovorne stranke, shodno odredbama st. 3. i 4. ovog članka, bez odlaganja izdaju određenim prijevoznicima odgovarajuću dozvolu za obavljanje zračnog prometa.

Nadležna tijela za zračni promet jedne ugovorne stranke mogu prije izdavanja dozvole za obavljanje prometa, zahtijevati od prijevoznika u zračnom prometu koje je odredila druga ugovorna stranka da dokaže da ispunjava uvjete propisane zakonima i propisima koje ta tijela primjenjuju za obavljanje međunarodnog zračnog prometa sukladno odredbama Konvencije.

Svaka ugovorna stranka ima pravo da odbije izdavanje dozvole za obavljanje zračnog prometa, navedene u stavku 2. ovog članka, ili da određenom prijevozniku u zračnom prometu, propiše uvjete za korištenje prava utvrđenih u članku 2. ovog sporazuma, ako nije uvjerena da ugovorna stranka, koja određuje prijevoznika u zračnom prometu ili njezini državljani, imaju vlasništvo znatnijeg obujma i stvarnu kontrolu nad tim prijevoznikom u zračnom prometu.

Prijevoznik u zračnom prometu, određen i ovlašten prema odredbama st. 1 i 2. ovog članka, može da otpočne obavljanje ugovorenog prometa, ako je na snazi red letenja utvrđen prema odredbama članka 11. ovog sporazuma i ako je utvrđena tarifa prema odredbama članka 12. ovog sporazuma.

Član 4.

POVLAČENJE I OBUSTAVA DOZVOLA ZA OBAVLJANJE PROMETA

Svaka ugovorna stranka ima pravo da povuče dozvolu za obavljanje prometa, da obustavi korištenje prava utvrđenih u članku 2. ovog sporazuma, ili da propiše uvjete potrebite za korištenje tih prava prijevozniku u zračnom prometu koga je odredila druga ugovorna stranka u sljedećim slučajevima:

- 1) ako prijevoznik u zračnom prometu ne može dokazati da ispunjava uvjete propisane zakonima i propisima koje ta tijela primjenjuju za obavljanje međunarodnog zračnog prometa, sukladno Konvencijom;
- 2) ako nije uvjerena da ugovorna stranka koja određuje prijevoznika u zračnom prometu ili njezini državljani imaju vlasništvo znatnijeg obujma i stvarnu kontrolu nad tim prijevoznikom u zračnom prometu;
- 3) ako se taj prijevoznik u zračnom prometu ne pridržava zakona i propisa ugovorne stranke koja daje ta prava;
- 4) ako prijevoznik u zračnom prometu na neki drugi način ne obavlja promet sukladno uvjetima propisanim ovim sporazumom.

Ako neposredno povlačenje, obustava ili uvođenje uvjeta navedenih u stavku 1. ovog članka, nije neophodno radi sprječavanja daljeg kršenja zakona i propisa, to pravo se koristi tek poslije konsultacija sa drugom ugovornom strankom, sukladno članku 14. ovog sporazuma.

Članak 5.

PRIMJENA ZAKONA I PROPISA

Zakoni i propisi jedne ugovorne stranke kojima se uređuje ulazak na njezin teritorij, boravak i odlazak sa te teritorija zrakoplova koji obavljaju međunarodni zračni promet ili zračni promet i navigacija tih zrakoplova dok su na njezinom teritoriju, primjenjuju se i na zrakoplove svakog prijevoznika u zračnom prometu koga je odredila druga ugovorna stranka.

Zakoni i propisi jedne ugovorne stranke koji se odnose na dolazak na njezin teritorij, boravak i odlazak sa tog teritorija putnika, posade, robe i pošte, kao što su postupci u svezi s putovnicama, carinom, valutom i zdravstvenim mjerama, primjenjuju se na putnike, posadu, robu i poštu zrakoplova određenih prijevoznika u zračnom prometu druge ugovorne stranke, dok su na njezinom teritoriju.

Putnici, prtljag i roba u izravnom tranzitu preko teritorija države jedne ugovorne stranke koji ne napuštaju prostor na uzletištu namjenjen za tu svrhu, podliježu samo rutinskoj kontroli, osim u pogledu mjera sigurnosti i mjera protiv nasilja, zračnog piratstva i krijumčarenja kontroliranih droga i radioaktivnog materijala.

Članak 6.

PRIZNAVANJE UVJERENJA I DOZVOLA

Uvjerenja o plovidbenosti, uvjerenja o osposobljenosti i dozvole koje je izdala, ili priznala jedna ugovorna stranka, a čija važnost nije istekla, priznaje i druga ugovorna stranka za potrebe obavljanja zračnog prometa predviđenog ovim sporazumom, pod uvjetom da su zahtjevi prema kojima su ta uvjerenja ili dozvole izdani ili priznati, jednaki ili veći od minimalnih standarda, koji su utvrđeni ili mogu da se utvrde sukladno Konvencijom.

Svaka ugovorna stranka ima pravo da odbije priznati, za letove iznad svog teritorija, uvjerenja o osposobljenosti i dozvole koje je njezinim državljanima izdala, ili priznala druga ugovorna stranka, ili neka druga država.

Članak 7.

ZRAČNA SIGURNOST

Sukladno svojim pravima i obvezama prema međunarodnom pravu, ugovorne stranke ponovno potvrđuju da njihova obveza da štite sigurnost civilnog zrakoplovstva od nezakonitih radnji, predstavlja sastavni dio ovog sporazuma. Bez ograničavanja njihovih prava i obveza prema međunarodnom pravu, ugovorne stranke posebno postupaju, sukladno Konvencije o krivičnim djelima i nekim drugim aktima izvršenim u zrakoplovu, potpisane u Tokiju 14. rujna 1963. godine, Konvencije o suzbijanju nezakonitih otmica zrakoplova, potpisane u Hagu 16. prosinca 1970. godine i Konvencije o suzbijanju nezakonitih akata uperenih protiv sigurnosti civilnog zrakoplovstva, potpisane u Montrealu 23. rujna 1971. godine i Protokola o suzbijanju nezakonitih akata uperenih protiv sigurnosti međunarodnih zračnih luka, potpisanog u Montrealu 24. veljače 1988. godine.

Ugovorne stranke, u slučajevima kada je to neophodno, pružaju jedna drugoj svu potrebnu pomoć radi sprječavanja nezakonitih otmica civilnih zrakoplova i drugih nezakonitih radnji, protiv sigurnosti tih zrakoplova, njihovih putnika i posada, zračnih luka i uređaja za zračnu plovidbu i bilo koje druge opasnosti protiv sigurnosti civilnog zrakoplovstva.

Ugovorne stranke u međusobnim odnosima postupaju sukladno odredbama o zračnoj sigurnosti, koje je utvrdila Međunarodna organizacija civilnog zrakoplovstva u Aneksu uz Konvenciju o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu u mjeri u kojoj se odredbe o sigurnosti primenjuju na ugovorne stranke, i zahtjevat će da korisnici zrakoplova, u njihovom upisniku ili korisnici zrakoplova čije je sjedište ili stalno boravište na njihovom teritoriju, kao i korisnici zračnih luka na njihovom teritoriju, postupaju sukladno odredbama o zračnoj sigurnosti.

Svaka ugovorna stranka se slaže da od korisnika zrakoplova može zahtijevati da poštuje odredbe o zračnoj sigurnosti, navedene u stavku 3. ovog članka, koje druga ugovorna stranka zahtjeva za ulazak na teritorij, za vrijeme boravka ili odlaska sa

teritorija države druge ugovorne stranke. Svaka ugovorna stranka osigurava da se na njezinom teritoriju učinkovito primjenjuju mjere za zaštitu zrakoplova i pregled putnika i njihovog ručnog prtljaga i obavljanje odgovarajućih pregleda posade, prtljaga, robe i zaliha zrakoplova, prije i za vrijeme ukrcavanja ili utovara. Svaka ugovorna stranka razmatra svaki zahtjev druge ugovorne stranke za primjenu opravdanih specijalnih mjera sigurnosti zbog određene prijetnje.

U slučaju incidenta ili prijetnje incidentom, otmice civilnog zrakoplova, ili drugih nezakonitih radnji uperenih protiv sigurnosti tih zrakoplova, njihovih putnika i posada, zračnih luka ili uređaja za zračnu plovidbu, ugovorne stranke pomažu jedna drugoj tako što olakšavaju komunikacije i sprovode druge odgovarajuće mjere za brzo i sigurno okončanje incidenta, ili prijetnje incidentom.

Članak 8. ZRAKOPLOVNA SIGURNOST

Svaka ugovorna stranka može, kada za to postoje razlozi, da zahtijeva konsultacije u svezi standarda sigurnosti u svakoj oblasti koja se odnosi na posadu, zrakoplove ili njihovu eksploataciju, koje je usvojila druga ugovorna stranka. Konsultacije se održavaju u roku od trideset (30) dana od dana podnošenja tog zahtjeva.

Ako poslije konsultacija jedna ugovorna stranka utvrdi da druga ugovorna stranka učinkovito ne primjenjuje standarde sigurnosti u bilo kojoj od oblasti, iz stavka 1. ovog članka, koji su jednaki ili veći od minimalnih standarda utvrđenih u to vrijeme prema Konveciji, prva ugovorna stranka izvješćuje drugu ugovornu stranku o tim nalazima i mjerama koje smatra potrebitim da bi se usuglasili sa tim minimalnim standardima, a ta druga ugovorna stranka poduzima odgovarajuće mjere za usuglašavanje. Ako druga ugovorna stranka ne poduzme odgovarajuće mjere u roku od petnaest (15) dana ili u dužem roku koji može da se dogovori, to će biti razlog za primjenu članka 4. ovog sporazuma.

I pored obveza navedenih u članku 33. Konvencije, dogovoreno je da svaki zrakoplov koji koristi određeni prijevoznik u zračnom prometu jedne ugovorne stranke na linijama za teritorij ili sa teritorija druge ugovorne stranke može, dok je na teritoriju druge ugovorne stranke, biti podvrgnut pregledu ovlaštenih predstavnika druge ugovorne stranke, na zrakoplovu i oko zrakoplova radi provjere važnosti dokumenata zrakoplova i posade i očiglednog stanja zrakoplova i njegove opreme (u ovom članku nazvanom "pregled na platformi"), pod uvjetom da to ne dovodi do neopravdanog kašnjenja.

Ako bilo koji takav "pregled na platformi" ili niz "pregleda na platformi" prouzrokuje:

- 1) ozbiljnu zabrinutost da neki zrakoplov ili korištenje nekog zrakoplova nije sukladno minimalnim standardima utvrđenim u to vrijeme prema Konveciji, ili
- 2) ozbiljnu zabrinutost da postoji nedostatak učinkovitog održavanja i provedbe standarda sigurnosti utvrđenih u to vrijeme prema Konveciji,

ugovorna stranka koja vrši pregled može, u smislu članka 33. Konvencije, zaključiti da zahtjevi prema kojima su uvjerenja zrakoplova ili dozvole posade tog zrakoplova izdani ili priznati, ili da zahtjevi prema kojima taj zrakoplov prometuje nisu jednaki ili veći od minimalnih standarda utvrđenih prema Konvenciji.

U slučaju da predstavnik dotičnog prijevoznika u zračnom prometu ne dozvoli pristup za potrebe obavljanja pregleda na platformi zrakoplova koji koristi određeni prijevoznik ili prijevoznik u zračnom prometu jedne ugovorne stranke sukladno odredbama ovog članka, druga ugovorna stranka može slobodno zaključiti da se javlja ozbiljna zabrinutost navedena u stavku 4. ovog članka i da postupi u smislu stavka 4. ovog članka.

Svaka ugovorna stranka zadržava pravo da odmah obustavi ili izmijeni dozvolu za obavljanje prometa prijevozniku u zračnom prometu druge ugovorne stranke u slučaju da prva ugovorna stranka zaključi, bilo na temelju pregleda na platformi, odbijanja pristupa radi pregleda na platformi, konsultacija ili na neki drugi način, da je neposredan postupak neophodan radi sigurnosti obavljanja prometa jednog prijevoznika u zračnom prometu.

Primjena postupka iz ovog članka prestaje, kada prestanu da postoje razlozi za njihovo poduzimanje.

Članak 9.

PREDSTAVNIŠTVA PRIJEVOZNIKA U ZRAČNOM PROMETU I PRIJENOS SREDSTAVA

Određeni prijevoznici u zračnom prometu jedne ugovorne stranke mogu da otvore svoja predstavništva na teritoriju države druge ugovorne stranke, sukladno njezinim nacionalnim zakonodavstvom.

Jedna ugovorna stranka daje određenim prijevoznicima u zračnom prometu druge ugovorne stranke pravo da, sukladno nacionalnim zakonodavstvom te ugovorne stranke, prodaje sopstvena prijevozna dokumenta na teritoriju države druge ugovorne stranke, izravno ili preko svojih agenata, tako da svaka osoba može da kupuje ta prijevozna dokumenta.

Jedna ugovorna stranka daje određenim prijevoznicima u zračnom prometu druge ugovorne stranke pravo da, na vlastiti zahtjev, prenese u svoju zemlju višak prihoda ostvarenog na teritoriju države druge ugovorne stranke od prodaje vlastitih prijevoznih dokumenata sukladno deviznim propisima te ugovorne stranke.

Ako jedna ugovorna stranka uvede ograničenja na prijenos viška prihoda koji ostvare određeni prijevoznici u zračnom prometu druge ugovorne stranke, druga ugovorna stranka ima pravo da uvede ista ograničenja prijevoznicima u zračnom prometu druge ugovorne stranke.

Članak 10. CARINA I DRUGE DAŽBINE I PRISTOJBE

Zrakoplovi koje u međunarodnom zračnom prometu koriste određeni prijevoznici u zračnom prometu jedne ili druge ugovorne stranke, kao i njihova redovita oprema, zalihe goriva i maziva, zalihe koje su na zrakoplovu, oslobođeni su svih carinskih i drugih uvoznih dažbina, troškova pregleda i ostalih naknada ili pristojbi, po dolasku na teritorij druge ugovorne stranke, pod uvjetom da ta oprema i te zalihe ostanu u zrakoplovu dok ne napusti teritorij države te ugovorne stranke.

Od dažbina i pristojbi, izuzev naknada za učinjene usluge, oslobađaju se:

- 1) zalihe zrakoplova unijete u zrakoplov na teritoriju jedne ili druge ugovorne stranke namijenjene za korištenje na zrakoplovu koji obavlja međunarodni zračni promet druge ugovorne stranke;
- 2) rezervni dijelovi i oprema unijeti na teritorij jedne ili druge ugovorne stranke radi održavanja ili popravke zrakoplova koje u međunarodnom prometu koristi određeni prijevoznik u zračnom prometu druge ugovorne stranke;
- 3) gorivo i mazivo namijenjeni za opskrbu zrakoplova koji prilikom obavljanja međunarodnog zračnog prometa koristi određeni prijevoznik u zračnom prometu druge ugovorne stranke čak i kada ove zalihe treba da se iskoriste na dijelu puta iznad teritorija države ugovorne stranke na kojoj su unijeti u zrakoplov.

Ugovorne stranke mogu zahtijevati da se zalihe, doknadni dijelovi i oprema navedeni u stavku 2. ovog članka drže pod carinskim nadzorom ili kontrolom.

Redovita oprema zrakoplova, kao i materijal, zalihe i doknadni dijelovi zadržani u zrakoplovu koji koristi određeni prijevoznik u zračnom prometu jedne ili druge ugovorne stranke mogu da se iskrcaju na teritorij države druge ugovorne stranke samo uz suglasnost carinskih tijela sa tog teritorija i mogu da se stave pod nadzor njezinih carinskih tijela do vremena dok ne napuste teritorij države te ugovorne stranke ili se na drugi način potroše sukladno carinskim propisima.

Potrebna dokumenta određenih prijevoznika u zračnom prometu jedne ili druge ugovorne stranke, uključujući zrakoplovne karte, zrakoplovne tovarne listove i promidžbeni materijal izuzeti su od carina i drugih uvoznih dažbina i pristojbi na teritoriju države druge ugovorne stranke.

Prtljag, roba i pošta u izravnom tranzitu izuzeti su od carina i drugih uvoznih dažbina, naknada ili pristojbi.

Takođe su izuzeti od istih dažbina. naknada i pristojbi:

- 1) sve vrste telekomunikacione opreme kao što su teleprinteri i voki-toki ili druga bežična oprema za korištenje na uzletištu,

2) kompjutorski sustavi prijevoznika u zračnom prometu koji se koriste za rezervacije i u operativne svrhe.

Članak 11.

NAKNADE KORISNIKA

Naknade za korištenje zračnih luka, uzletišnih postrojenja, tehničkih i drugih sredstava i usluga, kao i naknade za korištenje sredstava za zračnu plovidbu, sredstava veza i usluga moraju biti sukladni cijenama koje je svaka ugovorna stranka utvrdila na svom teritoriju, sukladno svojim nacionalnim propisima i neće biti veće od onih koje plaćaju određeni prijevoznici druge ugovorne stranke za istu vrstu zrakoplova i zračnog prometa.

Članak 12.

REGULIRANJE KAPACITETA I ODOBRAVANJE REDOVA LETENJA

Određeni prijevoznici u zračnom prometu ugovornih stranka imaju podjednake mogućnosti za obavljanje ugovorenog prometa na određenim linijama, između svojih teritorija, suglasno Aneksu ovog Sporazuma.

Prilikom obavljanja ugovorenog prometa, određeni prijevoznici u zračnom prometu svake ugovorne stranke uzima u obzir interese određenog prijevoznika u zračnom prometu druge ugovorne stranke, kako ne bi ugrožavao promet koji drugi prijevoznici osiguravaju na cijeloj liniji ili dijelu istih linija.

Ugovoreni promet određenih prijevoznika u zračnom prometu ugovorna stranka ima za cilj osiguravanje kapaciteta pri opravdanom faktoru opterećenja, koji odgovara tekucim i opravdano predviđenim zahtjevima za prijevoz putnika, robe i pošte između teritorija država ugovornih stranka.

Ugovorne stranke dogovaraju i osiguravaju prijevoz putnika, robe i pošte ukrcanih i iskrcanih u mjestima na linijama koje se utvrđuju na teritorijima drugih država, koje ne određuju prijevoznike.

Kapacitet, frekvencije prometa i tip zrakoplova koji će koristiti određeni prijevoznik u zračnom prometu ugovorna stranka u ugovorenom prometu, odobravaju nadležna tijela za zračni promet ugovornih stranaka.

Određeni prijevoznici u zračnom prometu svake ugovorne stranke podnose red letenja na suglasnost nadležnim tijelima za zračni promet druge ugovorne stranke, najkasnije trideset (30) dana prije datuma predviđenog za uvođenje prometa na određenim linijama. U izuzetnim slučajevima ovaj rok može da se skрати uz suglasnost nadležnih tijela ugovornih stranaka.

Članak 13. TARIFE

Tarife koje će prijevoznici u zračnom prometu ugovornih stranaka naplaćivati za ugovoreni promet utvrđuju se uz poštivanje svih relevantnih faktora, uključujući troškove obavljanja prometa, opravdanu dobit i tarife drugih prijevoznika u zračnom prometu.

Tarife iz stavka 1. ovog članka ugovaraju određeni prijevoznici u zračnom prometu ugovornih stranaka.

Tako ugovorene tarife podnose se na suglasnost nadležnim tijelima za zračni promet ugovornih stranaka najmanje šezdeset (60) dana prije datuma predloženog za njihovo uvođenje. Ovaj rok može da se skratiti, uz suglasnost pomenutih tijela.

Ako određeni prijevoznici u zračnom prometu ugovornih stranaka ne mogu da se dogovore o tarifama koje će naplaćivati, ili ako jedna ugovorna stranka nije odredila svog prijevoznika u zračnom prometu za obavljanje ugovorenog prometa ili, ako u toku prvih trideset (30) dana u razdoblju od šezdeset (60) dana navedenom u stavku 3. ovog članka nadležna tijela za zračni promet jedne ugovorne stranke obavjeste nadležna tijela za zračni promet druge ugovorne stranke o svom neslaganju sa bilo kojom tarifom, dogovorenom između određenih prijevoznika u zračnom prometu ugovornih stranaka, prema stavku 2. ovog članka, nadležna tijela za zračni promet ugovornih stranaka poduzimaju mjere da bi određeni prijevoznici u zračnom prometu ugovornih stranaka utvrdili tarife međusobnim dogovorom.

Ni jedna tarifa ne stupa na snagu ako je nisu odobrila nadležna tijela za zračni promet ugovornih stranaka.

Tarife utvrđene prema odredbama ovog članka ostaju na snazi dok se ne utvrde nove tarife.

Ako nadležna tijela za zračni promet ne mogu da se dogovore o bilo kojoj tarifi koja im je podnijeta prema odredbama ovog članka ili o određivanju bilo koje tarife, spor se rješava sukladno odredbama članka 15. ovog sporazuma.

Članak 14. DOSTAVLJANJE STATISTIČKIH PODATAKA

Nadležna tijela za zračni promet jedne ugovorne stranke dostavljaju nadležnim tijelima za zračni promet druge ugovorne stranke, na njihov zahtjev, periodične i druge statističke podatke koji se odnose na ugovoreni promet obavljen u dogovorenom razdoblju.

Članak 15. KONZULTACIJE

Svaka ugovorna stranka ili njezina nadležna tijela za zračni promet mogu zahtijevati konzultacije sa drugom ugovornom strankom ili njezinim nadležnim tijelima za zračni promet.

Konzultacije koje zahtjeva jedna od ugovornih stranaka ili njiha nadležna tijela za zračni promet započinju u roku od šezdeset (60) dana od dana podnošenja zahtjeva, osim ako se ugovorne stranke drukčije ne dogovore.

Članak 16. IZMIJENE I DOPUNE

Ako jedna ili druga ugovorna stranka procijeni da bi trebalo izmijeniti i dopuniti bilo koju odredbu ovog sporazuma, ona može zahtijevati konzultacije sa drugom ugovornom strankom u svezi s predloženim izmijenama i dopunama. Te konzultacije započinju u roku od šezdeset (60) dana od dana primitka zahtjeva, osim ako se nadležna tijela za zračni promet ugovornih stranaka ne dogovore o produžetku tog roka. Svaka tako dogovorena izmijena i dopuna stupa na snagu datumom posljednje note kojom se ugovorne stranke izvješćuju da su ispunjeni uvjeti koji su predviđeni nacionalnim zakonodavstvom.

Sve izmijene i dopune Aneksa uz ovaj sporazuma vrše se sporazumno, diplomatskim putem između nadležnih tijela za zračni promet ugovornih stranaka.

Članak 17. RJEŠAVANJE SPOROVA

Ako između ugovornih stranaka dođe do spora u pogledu tumačenja ili primjene ovog sporazuma i njegovog Aneksa, ugovorne stranke će nastojati da ga rješe pregovorima.

Ako ugovorne stranke ne postignu sporazum pregovorima, spor se predaje Arbitražnom sudu sastavljenom od tri arbitra, od kojih po jednog imenuje svaka ugovorna stranka, a imenovani arbitri određuju trećeg arbitra. Svaka ugovorna stranka imenuje jednog arbitra u roku od šezdeset (60) dana od dana kada jedna ili druga ugovorna stranka primi od druge obavjest, diplomatskim putem, kojim se zahjeva arbitraža spora od strane takvog suda, a treći arbitar se određuje u roku od narednih šezdeset (60) dana. Ako ni jedna ugovorna stranka ne imenuje svog arbitra u određenom roku, jedna ili druga ugovorna stranka može zahtijevati od predsjednika Vijeća Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva da odredi arbitra ili arbitre, ovisno od slučaja. Ako je predsjednik Vijeća Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva državljanin jedne ili druge ugovorne stranke, od potpredsjednika tog vijeća, koji je državljanin neke treće zemlje, može se zahtijevati da odredi navedene arbitre.

Svaka ugovorna stranka snosi troškove arbitra koga je imenovala.

Troškove Arbitražnog suda dijele podjednako ugovorne stranke.

Ugovorne stranke se obvezuju da poštuju svaku odluku Arbitražnog suda.

Članak 18.

OTKAZIVANJE I PRESTANAK SPORAZUMA

Jedna ili druga ugovorna stranka može, u svako doba, pisano izvijestiti drugu ugovornu stranku o svojoj namjeri da otkáže ovaj sporazum diplomatskim putem. Takva obavijest istovremeno se dostavlja i Međunarodnoj organizaciji civilnog zrakoplovstva. U tom slučaju, Sporazum prestaje važiti dvanaest (12) meseci od datuma kada druga ugovorna stranka primi tu obavijest, osim ako se obavijest o prestanku važenja ne povuče sporazumno prije isteka tog roka. Ako druga ugovorna stranka ne potvrdi prijem, smatrat će se da je obavijest primljena četrnaestog (14.) dana po prijemu obavjesti od strane Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva.

Članak 19.

USUGLAŠENOST SA MULTILATERALNIM SPORAZUMOM

Ako neki multilateralni sporazum, koji se odnosi na bilo koje pitanje obuhvaćeno ovim sporazumom, a koji su prihvatile obje ugovorne stranke, stupi na snagu za obje ugovorne stranke, ovaj sporazum i njegov Aneks mogu se izmjeniti sukladno odredbama tog multilateralnog sporazuma.

Članak 20.

REGISTRACIJA

Ovaj sporazum, Aneks sporazuma i sve njegove izmjene i dopune, registruju se kod Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva.

Članak 21.

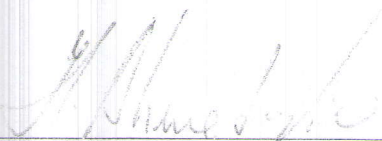
STUPANJE NA SNAGU

Ovaj sporazum stupa na snagu tridesetog (30) dana od datuma primitka posljednje note kojom se ugovorne stranke izvješćuju da su ispunjeni uvjeti koji su predviđeni nacionalnim zakonodavstvom za stupanje Sporazuma na snagu.

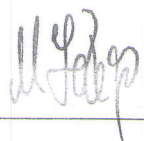
U potvrdu čega su, dolje potpisani, propisno ovlašteni od svojih vlada, potpisali ovaj sporazum.

Načinjeno u ~~BEOGRADU~~ dana 07.10. 2002. godine u dva izvorna primjerka, svaki na zvaničnim jezicima Bosne i Hercegovine: hrvatskom, srpskom i bosanskom jeziku, na srpskom i engleskom jeziku. Svi tekstovi su podjednako vjerodostojni. U slučaju razlika u tumačenju, mjerodavan je tekst na engleskom jeziku.

**ZA VIJEĆE MINISTARA
BOSNE I HERCEGOVINE**

**ZA SAVEZNU VLADU SAVEZNE
REPUBLIKE JUGOSLAVIJE**

A N E K S

A) Prijevoznici u zračnom prometu koje je odredila Savezna Vlada Savezne Republike Jugoslavije imaju pravo da obavljaju redovit međunarodni zračni promet u oba pravca na linijama utvrđenim u daljem tekstu:

Mjesta polijetanja	Mjesta međuslijetanja	Mjesta slijetanja	Mjesta dalje
Sva mjesta u Saveznoj Republici Jugoslaviji	Mjesta koja će biti naknadno specificirana	Sva mjesta u Bosni i Hercegovini	Mjesta koja će biti naknadno specificirana

B) Prijevoznici u zračnom prometu koje je odredilo Vijeće ministara Bosne i Hercegovine ima pravo da obavlja redovit međunarodni zračni promet u oba pravca na linijama utvrđenim u daljem tekstu:

Mjesta polijetanja	Mjesta međuslijetanja	Mjesta slijetanja	Mjesta dalje
Sva mjesta u Bosni i Hercegovini	Mjesta koja će biti naknadno specificirana	Sva mjesta u Saveznoj Republici Jugoslaviji	Mjesta koja će biti naknadno specificirana

C) Određeni prijevoznici u zračnom prometu svake ugovorne stranke mogu da opslužuje sva mjesta polijetanja, mjesta međuslijetanja, mjesta slijetanja ili mjesta dalje bez korišćenja prava pete slobode

D) Određeni prijevoznici u zračnom prometu ugovornih stranaka mogu obavljati redovit međunarodni zračni promet između dvije zemlje i na osnovu "code-share" aranžmana.